

Vydavateľstvo a tlačiareň „u Slovákov“ s dvadsaťročnou tradíciou

Príhovor W. Andrasika

autor | AGÁTA JENDŽEJČIKOVÁ
foto | A. JENDŽEJČIKOVÁ, M. SMONDEK,
M. MAJERIKOVÁ-MOLITORIS

Pri príležitosti oslavy 20. výročia činnosti Vydavateľstva a tlačiarne Spolku Slovákov v Poľsku, ktorá sa uskutočnila 24. apríla t.r. v priestoroch Galérie slovenského umenia Spolku Slovákov v Poľsku v Krakove, odznili viaceré milé slová a spomienky na spoluprácu z úst zákazníkov. Jacek Lubart-Krzysica, krakovský básnik, priaznivec Slovákov a verný zákazník nášho vydavateľstva i tlačiarne, povedal, že v povedomí Krakovčanov toto vydavateľstvo funguje s názvom „u Slovákov“.

V úvodnom príhovore generálny tajomník ÚV SSP Ľ. Molitoris privítal viacerých hostí, ktorí nás poctili svojou prítomnosťou, o. i. konzula SR v Krakove T. Kašaja, prodekana pre vedeckovýskumnú činnosť Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici doc. PhDr. M. Šmigela, PhD., splnomocnenkyňu Malopoľského vojvodu pre národnostné a etnické menšiny a jej zástupkyňu E. Mirga-Wójtowiczovú a J. Nawalanu, riaditeľa Inštitútu histórie Jagelovskej univerzity prof. S. Sroku, etnografa a orientalistu J. S. Łątku, vydavateľa R. Dzieszyńského, mladých slovenských historikov - účastníkov konferencie, ktorá práve prebiehala v našom sídle a ďalších.

O čosi neskôr účastníkov oslavy pozdravil predseda Spolku Slovákov v Poľsku prof. J. Čongva, ktorý sa nemohol zúčastniť oficiálnej časti z dôvodu pracovných povinností.

Myšlienka vzniku vlastnej tlačiarne sa zrodila z potreby, aby sme mali tlačoviny - zvlášť, aby časopis Život bol tlačený so správnymi diakritickými znamienkami používanými v slovenskom jazyku. Takúto požiadavku predkladali nespokojní s kvalitou tlače Života krajanovia na schôdzkach. Realizáciu tejto myšlienky sa ujal generálny tajomník ÚV SSP Ľ. Molitoris. A keď sa naskytla príležitosť získať tlačiarenské stroje zo Slovenska, neváhal a využil ju. Ako uviedol vo svojom príhovore, ani sám nevedel a nemal predstavu

o polygrafických službách. Avšak dokázal prekonať začiatkové ťažkosti a s podporou Ústredného výboru Spolku sa stal riaditeľom tlačiarne a vydavateľstva. Prvou tlačovinou, ktorá v roku 1993 vyšla z našej tlačiarne bolo aprílové číslo časopisu Život. Malo farebnú obálku i strednú dvojstránku a zároveň od tohto obdobia nový formát A4. V priebehu tých dvadsiatich rokov, ako spomenul Ľ. Molitoris, sme vydali už vyše 800 tlačovín s našim číslom ISBN a státisíce väčších i menších publikácií, ktoré sú našou reklamou a šíria dobré meno spolkovskej tlačiarne v rozličných zákutiach Poľska i Slovenska, ba dokonca vo vzdialenejších krajinách. Vznik vydavateľstva a tlačiarne podporil vo veľkej miere vydávanie vlastných publikácií venovaných otázkam krajanového hnutia, propagačných materiálov v podobe letákov, katalógov k výstavám, pohľadníc, plagátov, pozvánok, lístkov, kalendárikov, vizitiek, diplomov, ktoré sú nepatrné,

Ľ. Molitoris prezentuje prvú tlačovinu – aprílové číslo Života z roku 1993

Pracovníci tlačiarnie počas recepcie

ale dokážu vzbudiť záujem odberateľa. Taktiež príjem z tlačiarskych služieb podporuje spoločkové aktivity, ktoré sú veľmi rozsiahle. A bez tejto podpory by boli len ťažko realizovateľné.

Dnes už síce tlačiareň pracuje na modernejších strojoch ako voľakedy. No predsa požiadavky trhu i zákazníkov stále rastú, preto snom tlačiárov je kúpa ofsetového tlačiarskeho stroja štvorfarebného, ktorý by zaručil ešte lepšiu kvalitu a zrýchlil tlač. Je to finančne veľmi náročná investícia, ale dúfajme, že sa ju v budúcnosti podarí uskutočniť.

Myslím si, že dvadsaťročné obdobie činnosti nás už oprávňuje k tomu, aby sme si povedali, že Spolok Slovákov v Poľsku má vydavateľské skúsenosti i dlhodobú tlačiarsku tradíciu, ktorá je povedomá na trhu. Vydavateľstvo si vytvorilo svoju značku, ktorá sa spája s dobrou kvalitou poskytovaných služieb. Ako uviedol náš dlhoročný zákazník pán Władysław Andrasik, zástupca krakovských filatelistov, zákazníci sú veľmi spokojní s kvalitou tlačovín a v našom vydavateľstve sa cítia ako doma, pretože riaditeľ tlačiarnie Ľudomír Molitoris pripraví pre nich vždy konkurenčnú ponuku. A pri neohlásenom príchode si grafik vždy nájde čas a venuje im pozornosť. Rovnako je to tiež v tlačiarni, kde nachádzajú ústretovosť medzi pracovníkmi. Sú to milé slová, ktoré potešili určite riaditeľa tlačiarnie a všetkých prítomných pracovníkov z úseku grafického spracovania a tlačiarskej výroby.

Hrá čestný predseda MS SSP v Krakove J. M. Božyk

V priateľskom kruhu historikov

Tieto pekné výsledky sa dostavili vďaka angažovanosti vedenia tlačiarnie a pracovníkov, ktorí svojou prácou prispievajú k tomu,

aby tlačoviny mali kvalitnú úroveň, konkurenčné ceny, boli starostlivo vytlačené a mali pekný vzhľad.

V uplynulom období sa nám podarilo dostať sa nielen do povedomia krajanov, Krakovčanov, ale aj širokej verejnosti doma i v zahraničí, o čom svedčia ceny získané za najlepšie tlačoviny na Medzinárodnom knižnom veľtrhu vo Varšave v rokoch 2002, 2003 a 2010. Postupne si vydavateľské a tlačiarske služby našli zákazníkov na Slovensku a v poslednej dobe putuje z našej tlačiarnie pomerne veľa titulov k slovenským odberateľom. Medzi zákazníkov patria nielen komerční zákazníci, ale aj vedecké, umelecké či štátne ustanovizne, mladí básnici, umelci a ďalší.

Prítomní si mohli odnieť so sebou domov staršie i novšie výtlačky časopisu Život, letáky, propagačné materiály, katalógy o výstave detských prác, ktorá zdobí steny galérie.

Diskusia a spomienky na spoluprácu s vydavateľstvom a tlačiarnou „u Slovákov“ pri pohárikovi slovenského vína a občerstvení trvali dlho. Túto oslavu spríjemnil svojou hrou na klavíri i spevom známy krakovský džezman a český predseda MS SSP v Krakove J. M. Božyk. ■

E. Mirga-Wójtcowicz s výtlačkom Života

Diskusia v skupinách

Ľ. Molitoris v rozhovore s R. Dzieszyrskim